

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ (29/12/2013)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (18)

«Γεννηθέντα ου ποιηθέντα, ομοούσιον τω Πατρί» - Υπερφυές μυστήριο

Συνεχίζοντας την αναφορά μας στο 2^ο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, αγαπητοί μου, θα σταθούμε σήμερα στην ομολογία του Συμβόλου της Πίστεως, σύμφωνα με την οποία ο Χριστός είναι γέννημα του Θεού Πατρός¹, της ίδιας ουσίας με εκείνον² Η Εκκλησία μας στέκεται ιδιαίτερα σ' αυτήν την παραδοχή, θέλοντας ν' αντιμετωπίσει την αίρεση του Αρείου, ο οποίος υποστήριζε ότι ο Χριστός είναι κτίσμα του Θεού Πατρός, άρα δεν είναι Θεός.

Κατά τον Άγιο Συμεών Θεσσαλονίκης, ο Χριστός «δεν κατασκευάστηκε, ούτε δημιουργήθηκε, αλλά γεννήθηκε από τον Πατέρα και είναι της ίδιας φύσεως με Εκείνον. Όχι μόνο κτίσμα δεν είναι, αλλά και των όλων δημιουργός, με τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα... Με την φράση «ομοούσιον τω Πατρί» καταβάλλει όχι μόνο την βλασφημία του Αρείου, αλλά και όλων των δυσεβούντων...»³ Επιμένοντας στο ομοούσιο Πατρός και Υιού, ο ιερός Πατήρ σημειώνει: «εάν είναι ένας ο Θεός και Πατέρας, πρέπει να είναι Πατέρας ενός Υιού. Ως εκ τούτου, δικαίως λέγεται ομοούσιος ο Υιός και αληθινός Θεός, επειδή πώς είναι δυνατόν να είναι άλλης υποστάσεως ή ουσίας; Εάν είναι τέλειος Θεός, Πατέρας ων, απαθώς γεννά τούτον τον Λόγον (τον Χριστό), την ζωντανή σοφία Του. Πώς, λοιπόν, δεν είναι ομοούσιος ο Υιός με τον Πατέρα που Τον εγέννησε; Είναι, λοιπόν, πραγματικά ομοούσιος»⁴

Στην ίδια λογική κινείται και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο οποίος επισημαίνει ότι «ο Χριστός είναι του Θεού ως γέννημα γνήσιο, όχι ως έργο... Ο Χριστός είναι του Θεού, διότι Αυτόν έχει ως αίτιο της γεννήσεώς Του...»⁵

Ποιος είναι, όμως, ο τρόπος και ποιος ο χρόνος της γεννήσεως του Χριστού εκ του Θεού Πατρός; Πρόκειται για μυστήρια, μπροστά στα οποία η λογική μας φαντάζει πτωχή και αδύναμη. Γι' αυτό και ο ιερός Χρυσόστομος δηλώνει ευθαρσώς την αδυναμία του να ερμηνεύσει τον τρόπο της εκ του Πατρός γεννήσεως του Χριστού: «ότι ο Θεός Λόγος γεννήθηκε από τον Πατέρα, προ πάντων των αιώνων, το γνωρίζω, αλλά το πώς γεννήθηκε δεν το γνωρίζω»⁶ Την ίδια αδυναμία

¹ Παρ. 8,25, Ιωάν. 18,37

² Ιωάν. 10,30 και 14,9-10, Εβρ. 1,3, Φιλ. 2,7

³ «Τα Άπαντα», τόμος Β', σελ. 129-130

⁴ όπ.π.

⁵ Ε.Π.Ε. 18, 270-272

⁶ Ε.Π.Ε. 1, 312

παραδέχεται και ο Άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης, ο οποίος επισημαίνει μόνο ότι «ο Πατέρας απαθώς γεννά τον Χριστό», δηλ. η γέννηση του Λόγου βρίσκεται έξω από κάθε γνωστή στον άνθρωπο παθογόνο διαδικασία, είναι υπερφυές μυστήριο, όπως άλλωστε και η κατά σάρκα γέννηση του Κυρίου, από την Παναγία Παρθένο, για την οποία, όμως, θα ομιλήσουμε στον κατάλληλο χρόνο.

Ως προς τον χρόνο της απαθούς γεννήσεως του Χριστού από τον Θεό Πατέρα και αυτός δεν προσδιορίζεται. Νωρίτερα, το Σύμβολο της Πίστεως διδάσκει ότι αυτή έγινε «προ πάντων των αιώνων», πριν δηλ. την δημιουργία του χρόνου, της κτίσεως και του ανθρώπου. Ο Χριστός, λοιπόν, ως Θεός, δεν έχει χρονική αρχή, δεν έχει αφετηρία. Επ' αυτού ο ιερός Χρυσόστομος διευκρινίζει: «βλέπεις ότι είναι άναρχος ο Υιός, όχι επειδή δεν έχει αιτία υπάρξεως. Κάτι τέτοιο είναι αδύνατον. Έχει Πατέρα. Διαφορετικά, πώς θα ήταν Υιός; Είναι άναρχος, διότι η ζωή Του δεν έχει αρχή, ούτε τέλος»⁷

Μυστήρια υπερφυή και υπέρλογα εκείνα που αφορούν στο πρόσωπο του Κυρίου Ιησού Χριστού, αδελφοί μου. Μυστήρια που δεν προσεγγίζονται με ακαδημαϊκό, σχολαστικό ή φιλοσοφικό τρόπο· δεν αγγίζονται με διανοητικές διεργασίες ή εργαστηριακές πρακτικές. Γίνονται αντιληπτές, στο μέτρο του δυνατού, από εκείνους που ανοίγουν την καρδιά τους στην πνοή του Θεού και αφήνουν σε Εκείνον να αποκαλυφθεί με τον τρόπο που ο Ίδιος κρίνει και επιθυμεί. Και η αποκάλυψη αυτή επιτελείται σε ψυχές αγνές, ταπεινές, που δεν επαίρονται για την πολυγνωσία τους, αλλά γνωρίζουν την πνευματική τους ανεπάρκεια και αφήνουν τον Θεό να μιλήσει στην καρδιά τους. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

⁷ Ε.Π.Ε. 24, 498